

Kravstandard for Pelsdyroppdrett

Veileder

Veiledning og utdypning av de enkelte kravelementene i standarden

Kravstandard versjon II - 26.08.10

Har du spørsmål om sertifiseringsordningen?

Oppdrettere som har spørsmål om kvalitetssystemet, kravstandarden eller veilederen kan kontakte sertifiseringsansvarlig hos Norges Pelsdyrslag på telefon 47 80 72 00 eller sende en e-post til sertifisering@norpels.no.

Daglig leder er kontaktperson for eksterne henvendelser om kvalitetssystemet, tlf 47 80 72 00.

Forklaring til kravstandardens oppbygging

På kravstandardens første side finnes informasjon om oppdretter, dato for egenrevisjon og underskrift fra oppdretter på at egenrevisjonen er gjennomført. På denne siden finnes også versjonsnummeret på kravstandarden. Vær nøye på at det er den siste versjonen som brukes!

Sidene 2, 3, 4 og 5 inneholder de krav som må oppfylles for at et sertifikat kan skrives ut eller beholdes. Disse sidene inneholder også en sjekkliste som må brukes ved den årlige egenrevisjonen.

			Kravet er oppfyli			Egen avvikshåndtering		
Type krav	Krav Nr.	Kravpunkt	Ja	Nei	Ikke aktuelt	Avvik	Frist	Lukket
Område 1 – Generelle krav:								
NPA, MK	1.1	Det skal finnes en oversikt over hvor dokumentasjonen som kreves for sertifisering finnes						
NPA, SK	1.2	Alle offentlige pålegg, avvik fra forrige egenrevisjon eller sertifiseringsrevisjon, skal være lukket innen de angitte frister						

Den første kolonnen beskriver om kravet er et offentlig krav (OFF), eller et bransjekrav (NPA). I tillegg beskriver denne kolonnen om det er et skriftlig krav (SK) eller et muntlig krav (MK). For å oppfylle et skriftlig krav må det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kravet er oppfylt. For et muntlig krav er det ikke krav om noe dokumentasjon, og oppdretterens informasjon eller en befaring i pelsdyrgården vil avdekke om kravet er oppfylt eller ikke.

Kravets nummer står i andre kolonne fra venstre. Dette nummeret finnes igjen på underdokumentasjonen (logger og skjemaer) slik at det skal være lett å se hvilken dokumentasjon som fyller hvilke krav.

Den tredje kolonnen beskriver kravet, mens de påfølgende kolonnene brukes ved egenrevisjon for å krysse av for om kravet er oppfylt eller ikke. Dersom kravet ikke er aktuelt for din pelsdyrgård (f. eks gjelder ikke spørsmål om plasmacytostesting av mink for revegårder), kan du krysse av i ruta for IKKE AKTUELT.

Dersom kravet ikke er oppfylt, må du krysse av i kolonnen for NEI, og da må du samtidig beskrive i avvikskolonnen (tredje fra høyre) hva som mangler og hva som må gjøres for å lukke avviket. Det skal samtidig settes en frist for når avviket skal være lukket. Så snart avviket er lukket markeres dette i den siste kolonnen.

Dersom du har behov for å skrive mer utfyllende om avvik og tiltak for å lukke dem, kan du bruke et eget ark eller bruke siste side i kravstandarden der det er satt av plass til nettopp slike noteringer.

Bruk av underdokumentasjon

Merk at det er frivillig om du vil bruke den underdokumentasjon som NPA har utviklet, eller om du vil lage din egen. Noteringene kan f. eks gjøres på ark som settes i en perm, i en egnet bok eller digitalt. Husk bare på at dersom du lager egne skjemaer er det viktig å få med all dokumentasjon for at kravstandarden skal etterleves. Du plikter også å ha oversikten over hvor du oppbevarer hvilken dokumentasjon, og du må kunne legge den frem for revisor eller andre som ber om det.

All dokumentasjon skal oppbevares i minst 5 år.

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

Forklaring til de enkelte krav

Merk!

Alle oppdrettere plikter å forholde seg til og etterleve gjeldende lover og forskrifter uavhengig av om de enkelte krav er inkludert i næringens kravstandard eller ikke.

Krav nummer	Forklaring
OMRÅDE 1: GENERELLE KRAV	
1.1. Oversikt over dokumentasjon	<p>Dokumentasjonen som kreves for sertifisering (loggskjemaer, skriftlige rutiner, helsekort m.m.) skal finnes oversiktlig og lett tilgjengelig i pelsdyrgården. Det skal lages en "innholdsfortegnelse" over hvor dokumentasjonen som kreves for hvert enkelt punkt i kravstandarden finnes.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på lov eller forskrift.</u></p>
1.2. Oppbevaring av offentlige tilsynsrapporter	<p>Rapporter fra offentlig tilsyn skal oppbevares og være tilgjengelige. Offentlig tilsyn kan være tilsyn fra Mattilsynet, Politiet, kommunen, tilsyn med elektrisk anlegg, m.m. Har du hatt offentlig tilsyn uten av det er påvist avvik eller mangler, skal du likevel kreve å få skriftlig rapport for å kunne dokumentere tilsynet.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på lov eller forskrift.</u></p>
1.3. Oppbevaring og melding av egenrevisjon	<p>Utfylte sjekklister fra egenrevisjon skal oppbevares og være tilgjengelige. Når egenrevisjonen er gjennomført, minst en gang per 12 mnd, skal det meldes fra til NPA.</p> <p>Meldingen skal skje skriftlig, enten per post eller til sertifisering@norpels.no.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på lov eller forskrift.</u></p>
1.4. Oppbevaring av rapporter og melding av sertifiseringsrevisjoner	<p>Etter en sertifiseringsrevisjon skriver revisor en revisjonsrapport som sendes inn til NPA. Oppdretter får også en kopi. Slike rapporter skal oppbevares og være tilgjengelige. Dersom det under sertifiseringsrevisjonen ble påvist avvik, skal oppdretter melde fra til NPA når avvikene er lukket. Meldingen skal skje skriftlig, enten i post eller til sertifisering@norpels.no.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på lov eller forskrift.</u></p>
1.5. Etterlevelse av offentlige pålegg og lukking av avvik	<p>Dersom det ved tilsyn fra offentlig myndighet gis pålegg, eller det ved egenrevisjon eller sertifiseringsrevisjon påvises avvik, skal disse lukkes innen den fristen som settes. Avvikene må lukkes før det kan utskrives sertifikat til pelsdyrgården.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på lov eller forskrift.</u></p>

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

OMRÅDE 2: LYNNE OG AVLSARBEID

2.1. Håndtering	<p>Alle dyr skal håndteres skånsomt, fortrinnsvis for hånd når dette er mulig. Dyr skal løftes og bæres med understøttelse av kroppen. Det skal finnes skriftlige rutiner som beskriver hvordan oppdretter legger til rette for at dyrene sikres en skånsom håndtering.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Forskrift om hold av pelsdyr (1998) §11- Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
2.2. Positivt forhold mellom dyr og røkter	<p>Det skal finnes skriftlige rutiner for hvordan valper fra en tidlig alder tilvennes kontakt med mennesker, samt hvordan godt tillitsforhold styrkes og opprettholdes mellom røkter og voksne dyr.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Forskrift om hold av pelsdyr (1998)§7- Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
2.3. Aggresjon mellom dyr	<p>Det skal journalføres i helsekort eller lignende dersom det oppdages dyr som viser unormal aggressivitet overfor andre dyr. Også tiltakene som gjøres for å redusere slik aggresjon skal journalføres. Slike tiltak kan være uttak av dyr fra sosiale grupper, endring av burmiljø, endring av rutiner i forhold til røkt og stell m.m.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
2.4. Krav til avlsdyr	<p>Det skal finnes skriftlige rutiner som beskriver hvordan oppdretter ved utvalg av avlsdyr vektlegger egenskaper som lynne, helse og arvelige lidelser. Med arvelige lidelser menes f. eks beinstilling, tannkjøttsvulster og øyelidelser.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav, men bygger på forskriftens krav til egenskaper hos avlsdyr</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §12- Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
2.5. Tidspunkt for avvenning	<p>Oppdretter skal føre journal over tidspunkt for avvenning av valper. Det skal angis dato for avvenning og valpenes alder i uker. Dersom valpene avvennes tidligere enn 8 uker skal årsaken angis i merknadsfeltet.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
2.6. Inseminering	<p>Bare godkjente inseminører skal brukes til inseminering av rev. Inseminering av rev skal journalføres i egnet logg som oppbevares tilgjengelig.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Forskrift om kunstig sædovertføring hos husdyr utført av andre enn veterinær

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

OMRÅDE 3: HELSE

3.1. Daglig tilsyn	<p>Det skal finnes skriftlige rutiner for tilsyn av dyra med tanke på sykdom og skader (offentlig krav*). Rutinen bør beskrive hvilke tiltak som gjøres for å oppdage sykdom og skader så tidlig som mulig.</p> <p>Det skal føres journal over daglig tilsyn (bransjekrav).</p> <p><u>Kravet er en kombinasjon av offentlige krav og bransjekrav:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Forskrift om hold av pelsdyr (1998), § 7- Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
3.2. Velferdsrunde	<p>I tillegg til daglig tilsyn skal det minst en gang ukentlig gjennomføres en velferdsrunde utenom fôring, der det spesielt legges vekt på å kontrollere dyra for sykdom/skader, avvikende atferd, gjødselkonsistens og fôrforbruk. Samtidig skal en vurdere behov for vedlikehold og rengjøring av hus, bur og burinnredning, utskifting av aktivitetsobjekter m.m.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav, og bygger ikke på lov eller forskrift</u></p>
3.3. Oppfølging av syke og skadde dyr	<p>Dersom et dyr er, eller mistenkes å være, sykt eller skadet skal det umiddelbart tas hånd om og gis nødvendig og forsvarlig behandling. Veterinær skal kontaktes dersom det er åpenbart behov, eller dersom dyret ikke blir bedre av behandlingen innen kort tid. Avliving skal vurderes, og iverksettes, dersom behandling ikke er forsvarlig ut fra et dyrevelferdsmessig ståsted.</p> <p>I noen tilfeller vil det være til det beste for dyret å oppstalle dyret enkeltvis.</p> <p>Det skal føres journal over forekomst av sykdom og skader, behandling, kontakt med veterinær og medisinbruk, f. eks i helsekort.</p> <p>Journal over dødelighet utenfor pelsingsperioden skal føres, f. eks i journalen for daglig tilsyn. Avliving av dyr føres f. eks i journal for avliving.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*- Forskrift om velferd for produksjonsdyr, § 5 og §6
3.4. Årlig dokumentert veterinærtilsyn	<p>Oppdretter er ansvarlig for å sørge for at en veterinær gjennomfører tilsyn i pelsdyrgården løpet av juni måned. Ved veterinærbesøket skal pelsdyrgården gjennomgås med spesiell fokus på skadde og syke dyr, og et bestemt skjema skal fylles ut som dokumentasjon på veterinærbesøket. Skjemaet skal sendes Pelsdyrtrykdelaget, men en kopi skal oppbevares og være tilgjengelig på forespørsel.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på lov eller forskrift</u></p>

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

<p>3.5. Plasmacytose hos mink</p>	<p>Vi henviser til bestemmelser i skrevet: ”Plasmacytosebekjempelse - testingsrutiner og tiltak for å få en plasmacytosefri minkbestand i Norge”, godkjent av styret i NPA september 2006.</p> <p>Testingsrutiner</p> <ul style="list-style-type: none"> - Høsten før pelsing: 01.09 – 01.11, testing av alle gammeltisper og hanner som skal fortsette i avlen - Etter pelsing: 01.11 – 15.01 (eller så raskt som mulig). testing av valper som settes på til avl - Omtesting: 15.01 – paring - Etter paring: Gammelhanner som skal selges - Etter valping: Innen 10.07: Testing av tisper uten kull <p>Oppdrettere som får påvist plasmacytose i sin pelsdyrgård vil få skriftlig veiledning fra NPA om tiltak, eventuelt påbud om sanering. Disse skal følges.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på lov eller forskrift</u></p>
<p>3.6. Vaksinerings av dyr</p>	<p><u>Pelsdyrtrygdelaget har følgende krav til vaksinerings av mink:</u> Samtlige avlsdyr av mink skal være vaksinert. Avlsdyr skal revaksineres før sin tredje avlssesong. Valper skal vaksineres innen 10. juli.</p> <p>Pelsdyrtrygdelaget har ingen vaksinekrav på rev.</p> <p>Oppdrettere plikter å etterleve eventuelle offentlige pålegg om vaksinerings.</p> <p><u>Kravet er en kombinasjon av offentlige krav og bransjekrav</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
<p>3.7. Parasittbehandling</p>	<p>Belastningen av parasitter og utøy skal overvåkes. Tiltak (f. eks loppebehandling i minkgården) skal iverksettes ved behov og journalføres i helsekort eller tilsvarende.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
<p>3.8. Smitteforebyggende tiltak</p>	<p>Det skal finnes en skriftlig rutine som beskriver hvilke tiltak som gjøre for å forebygge smitte til og fra pelsdyrgården. Smitteforebyggende tiltak kan være tiltak for å hindre smitte fra besøkende, fra fugler og skadedyr, ved fôrlevering, ved innkjøp av dyr m.m.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav, men bygger på forskriftens krav til smitteforebyggende tiltak</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

3.9. Kjøp og salg	<p>Alle kjøp og salg av dyr skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal inneholde, kjøper, selger og transportør, samt dato.</p> <p><i><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på offentlig lov eller forskrift</u></i></p>
OMRÅDE 4: FØR OG VANN	
4.1. Fôring av avlsdyr	<p>Det skal finnes skriftlige rutiner som beskriver hvordan avlsdyr føres med tanke på å forebygge behov for sterk slanking før paringssesongen.</p> <p><i><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>
4.2. Mottak av fôr	<p>Biproduktforskriften krever dokumentasjon (handelsdokument) på hver leveranse av pelsdyrfôr som angir navn på fôrlag, mengde mottatt fôr og dato. Mattilsynet har akseptert at dette kan gjøres ved at det ved hver fôrleveranse i pelsdyrgårdene blir notert på en liste i pelsdyrgården: leveransedato, levert mengde, signatur av sjåfør og oppdretter.</p> <p><i><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Biproduktsforordningen, §4</i>
4.3. Skriftlig rutine for fôrhygiene	<p>Det skal finnes en skriftlig rutine som beskrive hvilke tiltak som brukes for å sikre at fôret beholder lav temperatur og god kvalitet fra levering til utfôring, herunder rengjøring av utstyr som brukes i forbindelse med fôring.</p> <p>Eksempler på slike tiltak finnes beskrevet i skrevet "Sikre god fôr kvalitet – tiltak på farmnivå"</p> <p><i><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §9</i> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>
4.4. Fôrhygiene	<p>Fôrtank, fôringsmaskin, fôrbrett/netting og alt annet utstyr som brukes i forbindelse med fôring skal holdes rent.</p> <p><i><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §9</i> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>
4.5. Drikkevannsanlegg	<p>Alle dyr skal til enhver tid ha tilgang på vann via drikkevannsanlegg. Det er ikke krav til type anlegg, men anlegget må fungere tilfredsstillende hele året.</p> <p>I kommende forskrift gis det en overgangstid på frostfritt vanningsanlegg, i sertifiseringsordningen må drikkevannsanlegget være på plass før sertifikatet kan utstedes.</p> <p><i><u>Kravet er et bransjekrav, men bygger på et kommende krav om helårs vanningsanlegg i pelsdyrgårder:</u></i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandard er uansett gjeldende.

4.6. Kontroll av drikkevannsanlegget	<p>Det skal daglig kontrolleres at drikkevannsanlegget fungerer og gir dyra tilgang på vann. Kontrollene skal journalføres på egnet skjema.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav, men bygger på offentlig krav om jevnlig kontroll og vedlikehold av drikkevannsforsyning:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
4.7. Svikt i drikkevannsanlegget	<p>Det skal finnes en skriftlig rutine som beskriver hvilke tiltak som settes i verk for å sikre at drikkevannsanlegget så raskt som mulig fungerer igjen, samt at dyrene får tilgang på nok drikkevann ved svikt i drikkevannsanlegget.</p> <p><u>Kravet er en kombinasjon av offentlig forskrift og bransjekrav:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
OMRÅDE 5: FYSISK MILJØ	
5.1. Krav til gulvareal	<p>Oppdretter er ansvarlig for at alle dyr, hele året, oppstalles i tråd med gjeldende krav om gulvareal.</p> <p>Gjeldende krav til mink og ilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voksne enslige dyr: 0,270 m² - Voksne dyr med valper: 0,270 m² - Valper etter avvenning, maks 2 dyr: 0,270 m² - Grupper av valper: 0,270 m² + 0,085m² per dyr over 2 <p>Gjeldende krav til rev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voksne enslige dyr: 0,8 m² - Voksne dyr med valper: 2,0 m² - Valper etter avvenning, maks 2 dyr: 1,2 m² - Grupper av valper: 1,2 m² + 0,5m² per dyr over 2 <p>Når ny forskrift om hold av pelsdyr trer i kraft forventes det noe endringer i arealkravene gjennom året. Når disse trer i kraft i forskrifts form gjelder de også for sertifiseringsordningen.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §5, §14 og §17 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
5.2. Burinnredning	<p>Alle dyr skal oppstalles i bur som oppfyller gjeldende forskrifts krav til burinnredning.</p> <p>Gjeldende krav til mink og ilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skjul/redekasse og aktivitetsobjekt - Liggehylle*** <p>*** Dette kravet gjøres gjeldende samtidig med at krav om liggehylle til mink gjøres gjeldende i ny forskrift om hold av pelsdyr.</p> <p>Gjeldende krav til rev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skjul/kasse, liggehylle/kassetak og aktivitetsobjekt <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §15 og §18 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

<p>5.3. Sosial oppstalling og fleksible bursystemer</p>	<p>Merk!! Dette kravet gjøres gjeldende samtidig med at krav om fleksible bursystemer og sosial oppstalling gjøres gjeldende i ny forskrift om hold av pelsdyr.</p> <p>Det skal finnes skriftlige rutiner som beskriver hvordan oppdretter bruker fleksible bursystemer for å gi dyra tiltang til større areal deler av året. Eksempler på fleksible bursystemer kan være luker mellom enkeltbur (rev eller mink) eller klatrebur (mink).</p> <p>Det skal også finnes skriftlige rutiner for hvordan dyr oppstalles i sosiale grupper til ulike tider av året.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>
<p>5.4. Ledige bur</p>	<p>Enhver pelsdyrgård skal ha et tilstrekkelig antall ledige bur for å sikre at dyr kan oppstalles individuelt ved behov.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>
<p>5.5. Tørre og rene kasser til mink</p>	<p>Minkkassene skal holdes tørre og rene. Vått og skittent strø skal skiftes ut, og kassene skal forsynes med rent tørt strø ved behov.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §15</i> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>
<p>5.6. Aktivitetsobjekter</p>	<p>Alle dyr skal ha tilgang på aktivitetsobjekter hele året. Aktivitetsobjektene skal skiftes ut eller erstattes ved behov.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §5</i> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>
<p>5.7. Gasskonsentrasjon</p>	<p>Gjødselgasser i for høye konsentrasjoner oppleves ubehagelig for dyrene. Luften i et pelsdyrhus skal ikke bære preg av ubehagelige mengder gjødselgass. God ventilasjon og hyppig fjerning av gjødsel i tette hus eller haller reduserer sjansen for høye konsentrasjoner av gass.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>
<p>5.8. Kunstige lyskilder</p>	<p>Det skal finnes nok kunstig belysning, fastmontert eller bærbar, til forsvarlig tilsyn med dyra. Belysningen må kunne fremvises og demonstreres på forespørsel.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §3</i> - <i>Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*</i>

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

5.9. Vedlikehold av bur og burinnredning	<p>Bur og burinnredning skal være utformet og vedlikeholdt slik at dyra ikke utsettes for skade.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §4 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
5.10. Inngjerding	<p>Anlegg hvor pelsdyrhusene ikke er lukket med tette yttervegger fra gulv til tak, skal være inngjerdet for å sikre mot rømming og mot at fremmede dyr kommer inn i anlegget (offentlig krav*). For at anlegget skal regnes som inngjerdet, må porten holdes rutinemessig lukket.</p> <p>Pelsdyrgården skal holdes rutinemessig låst, ved at pelsdyrhusene eller yttergjerdets port låses når eier/røkter forlater pelsdyrgården (bransjekrav).</p> <p><u>Kravet er en kombinasjon av offentlige krav og bransjekrav:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §3 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
OMRÅDE 6: HYGIENE OG RENHOLD	
6.1. Generell ryddighet	<p>Det skal være tilfredsstillende renhold og ryddighet på anlegget til at det gir et generelt ryddig og ordentlig inntrykk.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
6.2. Vegetasjon mellom pelsdyrhusene	<p>Vegetasjonen mellom pelsdyrhusene skal holdes lav. Busker og småkratt skal ikke vokse seg høye. Det er ikke krav om at gresset skal slås regelmessig som en plen.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på offentlig lov og forskrift</u></p>
6.3. Renhold av bur og pelsdyrhus	<p>Bur, innredning og gjenstander som dyrene kommer i kontakt med skal rengjøres og desinfiseres ved behov.</p> <p>Generelt skal gjødsel i burene fjernes regelmessig, men når valpenettet til mink ligger inne må det godtas noe gjødsel i enden av buret. Pels og lo skal fjernes regelmessig, men noe lo må godtas, særlig i perioder da dyrene røyter. Gamle fôrrester og annet fôrsøl skal ikke bli liggende.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §8 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

<p>6.4. Fjerning og håndtering av gjødsel</p>	<p>Det skal finnes en skriftlig rutine som beskriver hyppighet og metoder for fjerning av gjødsel under burene. Rutinen skal videre inneholde informasjon om hvordan gjødsla lagres og spres.</p> <p>Det skal føres journal over fjerning av gjødsel under burene.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav, men bygger på forskriftskrav om fjerning av gjødsel minst en gang i året</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998) § 8 - Forskrift om gjødseleverer mv. av organisk opphav § 20
<p>OMRÅDE 7: AVLIVING</p>	
<p>7.1. Dokumentert kompetanse om avlving</p>	<p>Merk!! Dette kravet gjøres gjeldende samtidig med at krav om dokumentert kunnskap om avlving gjøres gjeldende i ny forskrift om hold av pelsdyr.</p> <p>Den som avliver dyr skal ha nødvendig kunnskap om bruk av utstyret, og skal kunne avgjøre om et dyr er bedøvet og om det er dødt.</p> <p>Fra den dato ny forskrift om hold av pelsdyr bestemmer, skal oppdrettere ha gjennomgått særskilt opplæring og kunne dokumentere nødvendig kompetanse om avlving av den aktuelle dyrearten, type utstyr og gjennomføring av alle aktiviteter i tilknytning til avlvingen. Oppdrettere som sertifiseres før slikt kurs er tilgjengelig må dokumentere å ha tatt kurset innen den fastsatte dato for å beholde sertifikatet.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §20 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
<p>7.2. Metoder og utstyr</p>	<p>Det skal kun brukes godkjent utstyr og metoder til avlving av dyr som er i tråd med gjeldende forskrift. Før utstyret benyttes skal det kontrolleres at utstyret er i orden.</p> <p>Godkjente metoder for avlving av mink:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CO₂-gass - CO-gass - Nakkeknakk etter forutgående bedøvelse <p>Godkjente metoder for avlving av rev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektrisk apparat som er konstruert for avlving av rev <p>Når ny forskrift om hold av pelsdyr trer i kraft kan det komme endringer i kravene som omfatter avlving av pelsdyr. Når disse trer i kraft i forskrifts form gjelder de også for sertifiseringsordningen.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §20, §21, §22 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

7.3. Ute av syne for andre dyr	<p>Pelsdyr skal avlives ute av syne for andre dyr og på en måte som ikke uroer andre dyr. I følge Mattilsynet innebærer "ute av syne for andre dyr" en fysisk avskjerming.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §20 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
7.4. Avliving av dyr	<p>Det skal finnes skriftlige rutiner for avliving, og for håndtering av dyr i forbindelse med avliving. Rutinen skal beskrive hele prosedyren fra uttak av dyret fra buret til dyret er bekreftet dødt.</p> <p>All avliving skal journalføres f. eks i en egen logg for avliving</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
7.5. Avkjøling av døde dyr	<p>Døde dyr skal fortløpende fjernes fra pelsdyrhusene. Avkjøling av døde dyr skal ikke skje i rom der dyr er oppstallet.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §23 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
7.6. Håndtering av døde dyr, skrotter og annet slakteavfall	<p>Det skal finnes skriftlig rutine for håndtering av døde dyr, skrotter og annet animalsk avfall. Rutinen skal inneholde informasjon om hvordan skrottene håndteres og oppbevares i pelsdyrgården, samt destrueres. Dette gjelder skrotter og animalsk avfall fra pelsing, men også for dyr som dør eller avlives utenfor pelsingssesongen. Avfallet skal så raskt som mulig leveres til godkjent destruksjonsanlegg.</p> <p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Biproduktforordningen - Forskrift om hold av pelsdyr (1998), §23 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010), §8, §41

OMRÅDE 8: KOMPETANSE/OPPLÆRING

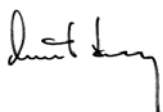
8.1. Dokumentert kompetanse om dyrevelferd	<p>Merk!! Dette kravet gjøres gjeldende samtidig med at krav om dokumentert kunnskap om dyrevelferd gjøres gjeldende i ny forskrift om hold av pelsdyr.</p> <p>Alle oppdrettere plikter å sørge for at dyr stelles av et tilstrekkelig antall personer som har tilstrekkelige evner, kunnskaper og faglig kompetanse til å ivareta dyrenes velferd. Fra den dato ny forskrift om hold av pelsdyr bestemmer skal dyreholder ha gjennomgått kurs eller opplæring og kunne dokumentere nødvendig og oppdatert kompetanse om dyrenes atferdsmessige, sosiale og fysiologiske behov, håndtering av pelsdyr, nødavliving, aktuelle driftsformer og gjeldende regelverk. Oppdrettere som sertifiseres før slikt kurs er tilgjengelig må dokumentere å ha tatt kurset innen den fastsatte dato for å beholde sertifikatet.</p>
---	---

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.

	<p><u>Kravet bygger på offentlig lov og forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Produksjonsdyrforskriften, §4 - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*
8.2. Opplæring av arbeidshjelp	<p>Oppdretter plikter å sette arbeidshjelp inn i farmens skriftlige rutiner. Dette for at andre som steller dyra skal ha tilstrekkelig informasjon til å kunne etterleve rutiner som sikrer dyras velferd.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på offentlig lov eller forskrift:</u></p>
8.3. Faglig oppdatering	<p>Dyreholder skal holdes seg faglig oppdatert ved å delta på fagmøter minst en gang årlig. Dato, sted og type møte skal dokumenteres, f.eks i form av deltakerbevis.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på offentlig lov eller forskrift</u></p>
OMRÅDE 9: KRISEHÅNDTERING	
9.1. Uforutsette hendelser	<p>Det skal finnes skriftlige rutiner som beskriver hvordan uforutsette hendelser håndteres med tanke på å begrense skaden og sikre at dyrenes velferd ivaretas best mulig. Uforutsette hendelser kan f. eks være sykdom eller død hos oppdretter, brann i pelsdyrgården, strømbrudd eller angrep fra aktivister.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på offentlig lov eller forskrift</u></p>
9.2. Kontaktinformasjon	<p>En oversikt over viktige telefonnummer og kontaktpersoner skal finnes lett tilgjengelig i pelsdyrgården. På denne måten kan oppdretter eller andre kontaktpersoner lett varsles dersom det skulle oppstå en kritisk situasjon.</p> <p><u>Kravet er et bransjekrav og bygger ikke på offentlig lov eller forskrift</u></p>
9.3. Brannslukkingsutstyr	<p>I pelsdyrgården skal det finnes lett tilgjengelig et tilstrekkelig antall brannslukningsapparater/brannslanger. Det skal gjennomføres regelmessig ettersyn av dette utstyret. Dato for gjennomført ettersyn kan enkelt skrives med vannfast tusj direkte på brannslukkingsapparatet eller på et skjema som oppbevares i pelsdyrgården.</p> <p><u>Kravet er en kombinasjon av bransjekrav og offentlig forskrift:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskrift om hold av pelsdyr (2010)*

Oslo, 26. august 2010

Knut Berg
administrerende direktør

* Forskrift om hold av pelsdyr (2010) var ikke ferdig utarbeidet da veilederen ble skrevet.

Kildehenvisningen baseres på Mattilsynets høringsutkast. Kravene i kravstandarden er uansett gjeldende.